

Kazatel: Josef Hurta

Písňe: 33,1-4v., 332, 323, 601, 383, 302

Čtení: Mt 22, 34 – 40

Text: Mt 4, 17 *Od té chvíle začal Ježíš kázat: "Čiňte pokání, neboť se přiblížilo království nebeské."*

Zítřka je 31. října, Den reformace. Den, kdy v r. 1517 podle legendy zveřejnil doktor teologie Martin Luther svých 95 tezí proti odpustkům. Nevím, jestli někdo z vás ty teze četl. Když bychom je četli dnes, budou se nám jevit trochu jako něco podivného, jako zcela poplatné své době, neaktuální a dokonce nesrozumitelné. Kromě polemiky proti odpustkové praxi se v nich mluví především o hříchu a rozhřešení, o trestech a o pokání, o odpuštění a o spasení. Jsou to však témata, která by dnes hýbala naší společností? Která by dokonce dokázala změnit chod dějin jako to podařilo reformaci v 16. století? K čemu se to vlastně odkazujeme, když se hlásíme k reformaci? Klademe si i my stejné otázky typu: jak se vysvobodím z moci hříchu? Jak mám přijmout trest či jak se vyhnout peklu? Jak mohu činit pokání? Jak odpustím viníkovi a co je to spasení? Káže se o tom v církvi? Nebo už je to i tady passé, protože to lidi dnešní doby nezajímá?

Ačkoliv moderní člověk už nepoužívá archaickou církevní mluvu a své existenciální otázky formuluje jinak, stále řeší svůj život, řeší své vztahy, konflikty, svou životní pohodu, vnitřní i vnější spokojenost, svou orientaci, zacílení, své zajištění, své úspěchy i pády, svou hodnotu, čest, a smysl života. To nejsou zas tak úplně jiné otázky než ty, které trápily lidi minulých generací. Jenom je dnes lidé nepojmenovávají náboženskými pojmy, neřeší je v rámci náboženského systému nebo v zacílení na posmrtnou blaženost. Chtějí žít dobře a spokojeně v rámci svého pozemského bytí. A to je také dobře křesťanské.

Obsáhnout celý svůj život a zarámovat jej nějakým pravidlem nebo mu dát jasný smysl a cíl může být činěno buď tak nějak nevědomě nebo také i vědomě, a pak říkáme, že člověk má nějakou životní filozofii. Středověký křesťan svůj život cílil do nebe a chtěl se především dostat do Božího království. Dnešní člověk hledá smysl svého života v pozemském uplatnění a získání jakéhosi životní štěstí. Ježíš shrnul lidské štěstí a smysl života do známého dvojpříkázání lásky: „Miluj Hospodina, Boha svého, z celého svého srdce, celou svou duší, celou svou silou a celou svou myslí“ a „miluj svého bližního jako sám sebe.“ To je to zacílení života, to je ten ideál. Ale jak k tomu dospět? Jak žít, aby to byla pravda. A co má člověk pro to dělat? Ježíš to opět zformuluje velmi pregnantně a výstižně: „Čiňte pokání, neboť se přiblížilo království nebeské.“

„Pokání“ je opět jeden z náboženských termínů, kterému dnešní člověk málo rozumí. V podstatě se jedná o výraz, který označuje změnu smýšlení a jednání. Někdo by možná ještě řekl, že jde o „zpytování svědomí“. A moderně řečeno se jedná jakousi „schopnost sebereflexe“, i když toto vyjádření nemá tak radikální význam, jako opravdová změna myšlení, obrácení, pokání, restart života či dokonce znovuzrození. Jeden z konfirmandů to vyjádřil moc hezky, když popsal pokání jako schopnost porozumět chybě, kterou jsem udělal.

A tím se dostávám zpátky k Martinu Lutherovi a jeho 95 tezím. Jeho první teze, která celé jeho vyhlášení otevírá je tato: Když náš Pán a Učitel Ježíš Kristus řekl „Čiňte pokání, neboť se přiblížilo království nebeské,“ přál si, aby pokáním byl celý život věřících.

Z tohoto prohlášení další teze vycházejí a o ně se opírají. Celý život je jedno velké pokání. Jedna velká reformace života. Neustálé obnovování se, neustálá sebereflexe. Potřeba restartu, rekvalifikace, revize životních hodnot. A toho člověk nedosáhne tím, že si koupí papírový odpustek. To je, oč šlo Lutherovi v 95 tezích.

Na tu první tezi o celoživotním pokání pak navazují dvě další, které tu ještě zmíním: A sice, že Ježíšův výrok se nevztahuje na tzv. pokání svátostné, které vysluhují kněží. Ani se nemyslí jen nějaké vnitřním pokání; naopak – pokání samo o sobě nemá žádný význam, pokud také není patrné vnějšně a nekrotí naši tělesnost.

Tedy ještě jednou: Člověka nezmění, když si za peníze koupí nějaké potvrzení. To je jakoby za peníze vystudoval ta dnes už pověstná plzeňská práva. A i když si už dnes odpustky nekupujeme, přesto známe jiné druhy formalismu, kdy stačí, aby měl člověk razítko, certifikát, a především naditou obálku. Středověká odpustková praxe se dnes transformovala do jiných sekulárních sfér, kde za peníze každý rád někomu něco odpustí nebo alespoň přimhouří oko.

Bratři a sestry, zítra je 31. října, Den reformace. Oslavme tento svátek opravdovým pokáním, které je svou podstatou každodenní. Je to vždy nový pohled na svět, na sebe sama i na Pána Boha. Nebo jak říká apoštol Pavel v listu Koloským: „Svlečte se sebe starého člověka i s jeho skutky a oblečte nového, který dochází pravého poznání, když se obnovuje podle obrazu svého Stvořitele.“

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, ty nás vedeš k tomu, abychom byli sami k sobě upřímní, poctiví a nehledali postranní cesty ke štěstí. Kéž si nekupujeme přízeň lidí ani přízeň Boží s vidinou vlastního prospěchu, ale dovedeme sloužit, trpět i odpouštět pro svou víru v tebe. Amen.*

Přímluvná modlitba: *Pane Ježíši, svým Duchem vedeš svou církev k pokání. To je tvoje pravá reformace. Proto tě prosíme, znovu a znovu nám zjevuj, že cesta pokání je cesta pokroková, že je cestou kupředu a vzhůru, ke tvému království. Prosíme, obnovuj svůj lid ve světě, obnovuj své stvoření a zjevuj nové obzory lidem zklamaným, zoufalým a rezignovaným. Dávej naději sklíčeným, ustrašeným a bázlivým. Kéž přes všechno zlo ve světě žijeme jako občané nebeského království, které ve víře vyhlížíme a s touto perspektivou už nyní jednáme a přemýšlíme. Prosíme, ochraňuj lidi vyděšené, vojáky na frontě, rodiny na útěku, děti odtržené od rodičů. Modlíme se za ty, kteří ztratili odvahu a hledají útočiště u falešných vůdců a nepravých mesiášů. Prosíme, Ježíši, Králi všech věků, přijď brzo a tvé království s tebou. Amen.*